

HelseDirektoratet
Beredskap @helsedir.no
220 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/9882-5
Saksbehandler: Kristine Hartvedt
Dato: 16.04.2021

Dette er en kopi. Originalbrevet er sendt til HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET.

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD nr. 415 Nasjonale smittevernregler på ung.no

Oppsummering

- Alt innhold på ung.no om korona er samlet under ung.no/korona
- Det er gjennomført et arbeid for å koble bedre sammen informasjon på ung.no med informasjon på helsenorge. Dette er starten på et samarbeid som kommer til å fortsette. Helsenorge vil ivareta smittevernråd som stadig endrer seg, og ung.no lenker direkte dit. I første omgang er det tatt noen enkle grep for å synliggjøre informasjonen på tvers av de to nettstedene.
- Vi anbefaler at skolene legger ut informasjon på skolens plattformer, eksempelvis fronter og skjermer om aktuell smittevernråd som er gjeldene for kommunen. Dette anbefaler Elevorganisasjonen. Dette kan gjøres i samarbeid med kommunelege, skolehelsetjenesten og elevrådet.
- FHIs [film](#) og [plakater](#) om riktig bruk av munnbind kan brukes til deling i sosiale medier samt lenkes opp til på ung.no sin side «[Skolen og korona – dette trenger du å vite](#)». Dette er svært aktuell informasjon nå som smitteveiledere for ungdomsskole og videregående skole er oppdatert med ny anbefaling om bruk av munnbind.
- Utdanningsdirektoratet vil lenke til ung.no sin koronainformasjon der det er relevant slik at informasjonen kan brukes av ansatte i skoler og formidles videre til elever og foreldre.
- Foreldrehverdag har følgende temaside <https://bufdir.no/Foreldrehverdag/korona/>

Oppdrag 415 har vært løst i et samarbeid mellom Folkehelseinstituttet, Barne-, ungdoms og familiedirektoratet og HelseDirektoratet. HelseDirektoratets konklusjon og anbefaling er på vegne av denne arbeidsgruppen. Vi har fått innspill fra Utdanningsdirektoratet, Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG) og Elevorganisasjonen. Innspillene fra FUG og Elevorganisasjonen er vedlagt. Videre vil Bufdir, FHI, Hdir og Udir fortsette et samarbeid med ukentlige møter hvor samordnet informasjon til barn og unge vil være tema.

HelseDirektoratet

Avdeling barne- og ungdomshelse
Kristine Hartvedt

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Oppdrag 415 - Nasjonale smittevernregler på ung.no

I 12. statusrapport fra koordineringsgruppen som ser på tjenestetilbudet til barn og unge under pandemien kommer det frem at det for mange barn og særlig unge er usikkerhet om hva som er gjeldende smittevernregler.

Koordineringsgruppen anbefaler derfor at regjeringen bør utarbeide tydelig informasjon rettet mot barn og unge om hva de har rett og lov til. Ung.no er en viktig informasjonskanal for barn og unge, og er en relevant kanal for å formidle slik informasjon på en god måte.

Helsedirektoratet gis derfor i oppdrag å sørge for at oppdatert informasjon om nasjonale smittevernregler er tilgjengelig på ung.no. Informasjonen bør tilpasses målgruppen. Direktoratet bes videre om å vurdere hvordan informasjon om lokale og regionale smittevernregler bør tilgjengeliggjøres for målgruppen.

Frist for oppdraget settes til 16.4.

Kontaktperson: Ragnhild Røhme Fjærtoft

Bakgrunn

"Brukerorganisasjoner melder at flere unge synes smittevernreglene kan være forvirrende. Kartlegging gjennomført med kommuner og organisasjoner tyder på at de - for å være på den sikre siden - iverksetter strengere tiltak enn nødvendig. Foreldre kan av frykt begrense barn og unge mer enn restriksjonene tilsier at de må. Koordineringsgruppen mener regjeringen bør utarbeide tydelig informasjon rettet mot barn og unge om hva de har rett og lov til. På pressekonferanser må det eksplisitt fremkomme hvilke regler som gjelder for barn og unge. Ung.no er en viktig kanal for ungdom som også skal etterstrebe å videreformidle nasjonale regler på en god måte. I tillegg bør kommuner tydelig kommunisere hvilke smittevernregler som gjelder lokalt. Ikke bare begrensningene må kommuniseres, men også hvilke muligheter barn og unge har innenfor rammene av smitteverntiltak.

Noen kommuner har gått foran som et godt eksempel med god informasjon til kommunens barn og unge. For eksempel har Vindafjord kommune laget en egen side med relevant informasjon for barn og unge: <https://www.vindafjord.kommune.no/siste-nytt/til-barn-og-unge-ivindafjord.474511.aspx>¹

Faglig underlag fra FUG og Elevorganisasjonen

FUG

Takk for muligheten til å komme med innspill.

1

https://www.bufdir.no/globalassets/global/nbbf/bufdir/statusrapport_12_utsatte_barn_og_unges_tjenestetilbud_under_covid_19_pandemien.pdf

FUG har følgende kommentarer:

- For at informasjonen skal nå ut til ungdom er det viktig at foreldrene er godt informerte og kan bidra til å videreformidle den informasjonen som foreligger. Foreldrene må gjøres kjent med *hvor* informasjon er tilgjengelig. Her er samarbeidet med bhg/skole viktig.
- *Bruke sosiale medier for å nå ut der «barn og unge er»*. Informasjonsvideoen på youtube er bra! (ung.no). Men, vet barn og unge om den? Ikke alle kjenner til ung.no (!) Kan den legges ut på læringsplattformer på skolene?

Slik bruk av filmsnutter er både informative og lett forståelige. Dette fenger barn unge, og bruk av et enkelt språk og illustrasjoner vekker interesse.
- For å nå ut ennå bredere bør man vurdere å få ut informasjon også på Instagram, Snapchat og TikTok. Her treffer man barn og unge.
- Bhg/Skole må være sentral i forhold til spredning av informasjon. Uansett om det er digital undervisning eller hjemmeskole.
- Helsestasjoner og skolehelsetjenesten må være tilgjengelige, og også informere om til enhver tid gjeldende smitte regler.

Elevorganisasjonen

Elevorganisasjonen takker for muligheten til å komme med innspill. Vi vil gjerne spille inn følgende momenter:

- Vi anbefaler en informasjonskampanje gjennom skolen
- Vi burde ha et større fokus på psykisk helse på helsenorge sine sider
- Todeling av informasjon for barn og ungdom
- Informasjon om lokale tiltak i kommuner med mest smitte

Med den informasjonen etter å ha spurt en håndfull av medlemmene våre svarte de at deres informasjon om smittevernregler hovedsakelig kommer fra skolens hjemmesider, informasjon på læringsplattformer og fysiske plakater/TVer på skolen. En mindre andel sier de aktivt søker etter informasjon, hovedsakelig i media og regjeringens sider. Vi tror at den enkleste veien for å spre informasjonen er gjennom de enkelte videregående skolene og ungdomsskolene. Slik når man elevene der de er både fysisk og digitalt. Det inntrykket vi har fra elever er at informasjonssidene til ung.no og helsenorge blir lest gjennom hvis man aktivt søker opp hva tiltakene betyr. På ung.no ser vi en god fordeling mellom informasjon om selve smittevernreglene og ungdommers psykiske helse. Vi skulle også likt å sett dette på helsenorge sine sider. Siden den psykiske helsen blir dårligere på grunn av pandemiens nedstenging av samfunnet er det viktig hjelp ligger lett tilgjengelig. Uansett hvilken side ungdommer velger skal man finne det. Det vil også fungere som en påminnelse til elever som ikke påvirkes mindre av nedstenging hvorfor det er viktig følge reglene. Det er også viktig at sidene tar høyde for bredden av interesser innad i gruppen “barn og unge”, spesielt når det kommer til interesser basert på alder. Der en barneskoleelev ville vært mer opptatt av f.eks å kunne møte vennene sine på fotballbanen, ville en videregående elev f.eks vært mer opptatt av hvor mange man kan ha på “fest.

De lokale tiltakene, spesielt i kommunene med høyt smittenivå over lang tid, må stå på nettet. Den gruppen av ungdommer som søker opp smittevernreglene mest er de som bor i mer utsatte områder. Dette er den viktigste målgruppen, og trenger en nettside som er skreddersydd dem, uten å glemme ungdommene i de mindre utsatte områdene. Idéelt vil alle de lokale tiltakene ligge tilgjengelig på én nettside, men vi synes at de lokale tiltakene til kommune i Oslo-området skal stå oppført.

Hesledirektoratets vurdering

Ung.no retter seg til ungdom fra 13-20 år. Vi vet at 95 % av ungdom er kjent med dette nettstedet. I dette oppdaget har vi sett på hvordan vi kan koble sammen relevant informasjon mellom ung.no, helsenorge, fhi.no, udir.no. Vi anbefaler at skoler bruker skolens plattformer som for eksempel Fronter og skjermer til å informere elever om lokale smitteverntiltak. Dette vil også være tilgjengelig informasjon for foreldre.

Vi vet at barn under 13 år også vil ha behov for informasjon. Det finnes ikke et eget nettsted der vi kan legge informasjon til barn. Vi ser at det er et behov for et nettsted som retter seg med informasjon til barn fra 8-12 år etter samme mal som ung.no. Videre gis en oversikt over arbeid som er gjort i forbindelse med oppdrag 415.

Utvikling av informasjon på ung.no

Alt innhold på ung.no om korona er samlet under [ung.no/korona](#)

Som oppfølging av Rapport 12 fra koordineringsgruppa for tjenester til sårbare barn og unge under pandemien, produserte ung.no nytt innhold til ungdom for å oppnå større oppslutning og forståelse for smitteverntiltakene:

- **En animert film** som ligger på ung.no og YouTube:
<https://www.youtube.com/watch?v=EaCJYJ6A-pc>
- **En artikkel** med tydeliggjøring av smittevernradene for ungdom: [Kjipt og kjedelig, men klemmestopp hjelper](#)
- **En rekke poster i sosiale medier** med blant annet smittevernrad fra ungdom til ungdom, interaktive stories for å høre hva ungdom selv synes er vanskelig, og motivasjonsrad fra OL-vinner i paralympics **Jesper Saltvik Pedersen** om hva som skal til for å finne motivasjon når ting kjennes ekstra tungt.

I forbindelse med oppdrag 415 har ung.no lagt inn lenker til helsenorge.no i alle aktuelle artikler, og lagt til informasjon om bruk av munnbind i artikkelen [Disse koronarådene gjelder](#).

Arbeid for å koble bedre sammen informasjon på helsenorge.no og ung.no

Vi legger opp til linking på tvers av nettstedene.

Ung.no sørger for tilpasset info om korona til målgruppen sin. De linker til helsenorge.no for mer info, slik som oppdaterte råd og regler.

Aktuelle temaer de vil lenke til er:

- Fritid og idrettsarrangementer/ Barn og unge: [Barn og unge - korona - helsenorge.no](#)

- Barnehage, skole og høyere utdanning: [Barnehage, skole og høyere utdanning - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/utdanning)
- Oversikt over regler og anbefalinger: [Koronaviruset – Oversikt over regler og anbefalinger - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/koronavirus)
- Lokal koronainformasjon, link til kommuneoversikt: [Lokal koronainformasjon - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/korona)
- Karantene og isolasjon: [Karantene og isolasjon - korona - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/karantene)
- Munnbind: [Munnbind og koronavirus - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/munnbind)
- Ramadan: [Råd om ramadan og helse - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/ramadan)
- Vaksine (under revisjon): [Koronavaksine - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/vaksiner)
- Ta vare på deg selv og andre: [Ta vare på deg selv og andre i koronatiden - helsenorge.no](https://www.helsenorge.no/tema/ta-vare-pa-deg-selv-og-andre)

Helsenorge.no vil lenke ut til ung.no, som en ressurs på sine aktuelle sider under [barn og unge](#) (under revisjon), og [ta vare på deg selv og andre](#)

Når det gjelder psykisk helse: Her går det et større kommunikasjonsløp rettet mot barn og ungdom. Det er allerede satt i gang en revisjon og produksjon av tekster som skal ligge på helsenorge og info i andre kanaler. Per i dag har vi denne siden om korona **og** psykisk helse: <https://www.helsenorge.no/psykisk-helse/ta-vare-pa-deg-selv-og-andre/>

Informasjon om lokale smitteverntiltak på skolens plattformer/skjermer

Elevorganisasjonen anbefaler at skolene legger ut informasjon på skolens plattform, eksempelvis fronter/ skjermer om aktuelle smittevernråd som er gjeldene for kommunen. Dette kan gjøres i samarbeid med kommunelege, skolehelsetjenesten og elevrådet.

I de oppdaterte smittevernveiledere for ungdoms- og videregående skole er elevrådets rolle i smittevernarbeidet omtalt som følger;

Elevene er viktige bidragsyttere og bør inkluderes i skolens planlegging for best mulig gjennomføring av smitteverntiltak, f. eks via elevrådet. Dette kan bidra til bedre og mer målrettede tiltak og øke motivasjonen for smittevern hos elever. Elevene kan også være bidragsyttere når det gjelder hvordan skolene best mulig kan organisere opplæringen lokalt på gult og rødt nivå. Samarbeid mellom elevrådet, skolen og skolehelsetjenesten om effektive smitteverntiltak bidrar til bedre etterlevelse. Elevrådet kan også oppfordre elever til å installere «Smittestopp»-appen på sine telefoner.

Informasjon fra FHI om munnbind

FHIs [film](#) og [plakater](#) om riktig bruk av munnbind kan brukes til deling i sosiale medier samt lenkes opp til på ung.no sin side «[Skolen og korona – dette trenger du å vite](#)». Dette er svært aktuell informasjon nå som smitteveiledere for ungdomsskole og videregående skole er oppdatert med ny anbefaling om bruk av munnbind.

Utdanningsdirektoratet vil lenke til ung.no

Utdanningsdirektoratet lenker til ung.no sin koronainformasjon der det er relevant og informasjonen vil gjøres tilgjengelig for ansatte i skoler og formidles videre til elever og foreldre.

Informasjonskampanje i regi av Helsedirektoratet rettet mot ungdom

Det planlegges utrulling av kampanjen *Hold skolen frisk* i april. Kampanjen målrettes ungdom i ungdomsskolen og på videregående. En hovedutfordring er at det er vanskelig å holde avstand på skolen, og kampanjen har som mål å minne om at nå er det ekstra viktig å stå løpet ut, og ikke gå på skolen om man ikke er 100 prosent frisk. Kampanjen er en videreføring av tidligere kampanjeløp med tilsvarende budskap rettet mot skoleungdom, og er et samarbeid mellom Helsedirektoratet og FHI. Kampanjen vil være tilstede i kanaler som Snapchat og TikTok, og på instagram hvor de segmenteres mot ungdom. Hold skolen frisk-kampanjen vil lenke til informasjon ho ung.no om hvordan følge smittevernreglene i skolen gjennom såkalte annonse-swipe ups.

Informasjon til russen

Denne uken gjennomførte Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet et dialogmøte med russepresidenter i ulike deler av Norge. Innspill fra russen om hvordan smittevernråd bør gis var sentralt, og i tillegg informerte FHI om ulike smittevernråd i russetiden. Av innspill nevnte flere at det kunne være en vanskelig rolle for presidentene å bruke pekefinger ovenfor russen. De ønsket seg klare og tydelige nasjonale råd om smitteverntiltak. I tillegg beskrev noen at de hadde etablert et godt samarbeid med politi og kommunelege om lokale smitteverntiltak. De andre presidentene ble oppfordret til å gjøre det samme. VG-Snapchat ble fremmet som et godt medium å bruke til informasjon som ungdom fulgte med på.

Folkehelseinstituttet skal etter planen ut med en nyhets sak om dette på fhi.no neste uke.

Informasjon til foreldre

Foreldrehverdag er et tilbud fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet til alle foreldre med barn fra 0-18 år.

Foreldrehverdag har følgende temaside <https://bufdir.no/Foreldrehverdag/korona/>

Vennlig hilsen

Linda Granlund e.f.
direktør

Kristine Hartvedt
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Helsedirektoratet, Beredskap @helsedir.no; Helsedirektoratet, Krisepostkasse Divisjon folkehelse og forebygging; FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no; HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET, Ragnhild Røhme Fjærtøft